

I Corren Kultur 18 juni väckte journalisten Andreas Söderlund viktiga frågor kring framgångspastorn Jens Garnfeldt och hans påstådda förmåga att bota sjuka och väcka döda till liv. Runt Garnfeldt samlas människor i extatisk trance. Vad är det egentligen som händer?

Det är viktigt att göra skillnad mellan andlig upplevelse och verkligt skeende. Människor kan uppleva förståelse och gemenskap i ett extatiskt sammanhang som utomstående finner absurt. De bland Garnfeldt troende kallar det för helig ande. Skeptikern, dit jag själv hör, ser det som stark hänförelse, yttre påverkan och regression. Jag vill inte ta ifrån någon människa hans upplevelse. Men vi har alla rätt att ha en åsikt kring det som blir berättat i Andreas Söderlunds artikel.

I religionens värld är det inget konstigt att be för sjuka. Eftersom religion alltid innehåller en transcendent föreställning, finns också tankar hur denna utomvärldsliga kraft kan gripa in i vår egen värld av brist och motgång. Församlingar ber för sjuka men, tror jag, mest som ett uttryck för omsorg och delaktighet. Den som tror på en gud och gudomliga under kan vara en person som förhåller sig till vetenskap, evidens och naturlagar. Några av mina psykoterapeutkollegor som jag har det största förtroendet för och gärna rekommenderar till andra är medlemmar i traditionella väckelserörelser. Att vara djupt troende gör inte en människa verklighetsfrämmande. När en religiös person eller dess företrädare ber för en sjuk människa, ser jag det som en omsorg som är så stark att den är beredd söka rucka på vår egen världsbild och livets ofrånkomliga villkor. Det är stort. Men sanningen är att det inte sker några under utöver vardagens under och människors kärlek. Inte som Garnfeldt utlovar dem. Den som är död förblir död och den som är sjuk kan tillfriskna endast med god sjukvård eller kroppens egen förmåga till spontan läkning. Det finns ingen gud som väljer ut någon lyckligt lottat till hälsa och tillfrisknande som vore det ett Postkodlotteri. I samma stund som det skedde skulle alla kristna ställas inför ett ohyggligt dilemma. Varför botas en låghalt person från Jönköping av en dansk pastor, när Iraks och Syriens kristna jagas av Isis, när Burmas muslimer förföljs och dödas av buddister, när den unga kvinnan med djup depression ställer sig framför tåget, när grannens sambo dör i cancer, när Bosniens massgravar och Auschwitz baracker berättar om miljontals döda? Varför är det bara den fromma i Jönköping som får uppleva gudomliga under som ställer allt till rätta? I valet mellan en allsmäktig gud och en god gud är ställningstagandet inte svårt. Vi kan inte få båda delarna.

Här på jorden råder naturvetenskapens lagar och nycker. Inget annat. Jag kan dela engagemang med den som tror på gudomliga under. Vi är alla människor av god vilja, även om min inställning är att de har fel. Göran Tunström berättar i sin sällsamma roman "Ökenbrevet" hur Jesus till slut "botar" en blind kvinna. Han gör det genom att se henne. Inget mer. Hon förblir blind, men sedd och älskad. Jesus slutord blir: "Om detta var ett Under, hur många skulle då inte kunna göra ett Under. Jag säger: Det fattas kärlek". Sådana under av kärlek och medmänsklighet finns både inom och utanför religiösa sammanhang.

Så länge det inte handlar om pengar! Där upphör min tolerans och respekt. Bön och löfte om under och helbrägdagörelse som inte är uttryck för en relation utan sker i skuggan av 10.000 kronor är bondfångeri. Att likställas med reklam om fördelaktiga sms-lån, pyramidspel, "Nigeriabrev" och mejl från Google att just du vunnit 500.000 euro bara du lämnar ut dina personuppgifter och kontonummer. En etisk regel för kyrkor och samfund vore att aldrig be för enskilda sjuka i ett sammanhang där det nämns och vädjas om pengar.

Biskop, domprost, präster, pastorer, församlingsledare, imamer och föreståndare; Svensk kyrkliga, frikyrkliga, ortodoxa, katolska, syrianska, muslimska och judiska. Vad är er åsikt om under, helbrägdagörelse och botade sjukdomar?

Jakob Carlander

Teologie licentiat, leg psykoterapeut